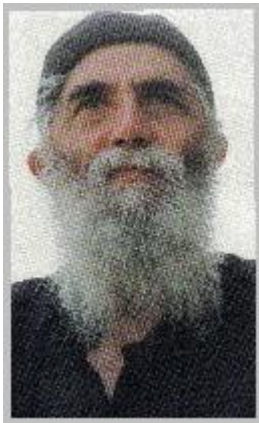

ΟΙ ΔΟΚΙΜΑΣΙΕΣ ΣΤΗΝ ΖΩΗ ΜΑΣ

Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες / Αγ. Παΐσιος Αγιορείτης / Άγιοι - Πατέρες - Γέροντες

«Για να πάη κανείς στον γλυκό Παράδεισο,
πρέπει να φάη πολλά πικρά εδώ,
να έχη το διαβατήριο των δοκιμασιών στο χέρι».

ΙΕΡΟΝ ΗΣΥΧΑΣΤΗΡΙΟΝ
"ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Ο ΘΕΟΛΟΓΟΣ"
ΣΟΥΡΩΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
2002

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

"Διήλθομεν δια πυρός και ύδατος..."[1]

Οι σταυροί των δοκιμασιών

Γέροντα, το σταυρουδάκι που μου δώσατε το φρωώ συνέχεια και με βοηθάει στις δυσκολίες.

- Να, τέτοια σταυρουδάκια είναι οι δικοί μας σταυροί, σαν αυτά που κρεμούμε

στον λαιμό μας και μας προστατεύουν στην ζωή μας. Τι νομίζεις, έχουμε μεγάλο σταυρό εμείς; Μόνον ο Σταυρός του Χριστού μας ήταν πολύ βαρύς, γιατί ο Χριστός από αγάπη προς εμάς τους ανθρώπους δεν θέλησε να χρησιμοποιήσει για τον εαυτό Του την θεϊκή Του δύναμη. Και στην συνέχεια σηκώνει το βάρος των σταυρών όλου του κόσμου και μας ελαφρώνει από τους πόνους των δοκιμασιών με την θεία Του βοήθεια και με την γλυκειά Του παρηγοριά.

Ο Καλός Θεός οικονομεί για τον κάθε άνθρωπο έναν σταυρό ανάλογο με την αντοχή του, όχι για να βασανιστή, αλλά για να ανεβή από τον σταυρό στον Ουρανό – γιατί στην ουσία ο σταυρός είναι σκάλα προς τον Ουρανό. Αν καταλάβουμε τι θησαυρό αποταμιεύουμε από τον πόνο των δοκιμασιών, δεν θα γογγύζουμε, αλλά θα δοξολογούμε τον Θεό σηκώνοντας το σταυρουδάκι που μας χάρισε, οπότε και σε τούτη την ζωή θα χαιρώμαστε, και στην άλλη θα έχουμε να λάβουμε και σύνταξη και «εφάπαξ». Ο Θεός μας έχει εξασφαλισμένα κτήματα εκεί στον Ουρανό. Όταν όμως ζητούμε να μας απαλλάξει από μια δοκιμασία, δίνει αυτά τα κτήματα σε άλλους και τα χάνουμε. Ενώ, αν κάνουμε υπομονή, θα μας δώσει και τόκο.

Είναι μακάριος αυτός που βασανίζεται εδώ, γιατί, όσο πιο πολύ παιδεύεται σ' αυτήν την ζωή, τόσο περισσότερο βοηθιέται για την άλλη, επειδή εξοφλά αμαρτίες. Οι σταυροί των δοκιμασιών είναι ανώτεροι από τα «τάλαντα», από τα χαρίσματα, που μας δίνει ο Θεός. Είναι μακάριος εκείνος που έχει όχι έναν σταυρό αλλά πέντε. Μια ταλαιπωρία ή ένας θάνατος μαρτυρικός είναι και καθαρός μισθός. Γι' αυτό σε κάθε δοκιμασία να λέμε: «Σ' ευχαριστώ, Θεέ μου, γιατί αυτό χρειαζόταν για την σωτηρία μου».

Οι δοκιμασίες βοηθούν να συνέλθουν οι άνθρωποι

- Γέροντα, μαθαίνω για την ταλαιπωρία των δικών μου. Θα τελειώσουν ποτέ τα βάσανά τους;

- Κάνε υπομονή, αδελφή μου, και μη χάνεις την ελπίδα σου στον Θεό. Όπως κατάλαβα από όλες τις δοκιμασίες που περνούν οι δικοί σου, ο Θεός σας αγαπάει και επιτρέπει όλες αυτές τις δοκιμασίες για ένα λαμπικάρισμα πνευματικό ολόκληρης της οικογένειας. Εάν εξετάσουμε κοσμικά τις δοκιμασίες της οικογένειάς σου, φαίνεστε δυστυχημένοι. Εάν όμως τις εξετάσουμε πνευματικά, είστε ευτυχημένοι, και στην άλλη ζωή θα σας ζηλεύουν όσοι θεωρούνται σε τούτη την ζωή ευτυχημένοι. Με αυτόν τον τρόπο ασκούνται και οι γονείς σου, μια που τον αρχοντικό τρόπο, τον πνευματικό, δεν τον γνωρίζουν ή δεν τον καταλαβαίνουν. Πάντως, κρύβεται ένα μυστήριο στις δοκιμασίες του σπιτιού σου, αλλά και σε ωρισμένα άλλα σπίτια, ενώ γίνεται τόση προσευχή! «Τις οίδε τα κρίματα του Θεού;»[2]. Ο Θεός να βάλει το χέρι Του και να δώσει τέρμα στις δοκιμασίες.

- Γέροντα, δεν γίνεται οι άνθρωποι να συνέλθουν με άλλον τρόπο και όχι με κάποια

δοκιμασία;

- Πριν επιτρέψει ο Θεός να έρθει μια δοκιμασία, εργάστηκε με καλό τρόπο, αλλά δεν τον καταλάβαιναν, γι' αυτό μετά επέτρεψε την δοκιμασία. Βλέπετε, και όταν ένα παιδί είναι ανάποδο, στην αρχή ο πατέρας του το παίρνει με το καλό, του κάνει τα χατίρια, αλλά, όταν εκείνο δεν αλλάζει, τότε του φέρεται αυστηρά, για να διορθωθεί. Έτσι και ο Θεός μερικές φορές, όταν κάποιος δεν καταλαβαίνει με το καλό, του δίνει μια δοκιμασία, για να συνέλθει. Αν δεν υπήρχε λίγος πόνος, αρρώστιες κ.λπ., θα γίνονταν θηρία οι άνθρωποι· δεν θα πλησίαζαν καθόλου στον Θεό.

Η ζωή αυτή είναι ψεύτικη και σύντομη· λίγα είναι τα χρόνια της. Και ευτυχώς που είναι λίγα, γιατί γρήγορα θα περάσουν οι πίκρες, οι οποίες θα θεραπεύσουν τις ψυχές μας σαν τα πικροφάρμακα. Βλέπεις, οι γιατροί, ενώ οι καημένοι οι άρρωστοι πονούν, τους δίνουν πικρό φάρμακο, γιατί με το πικρό θα γίνουν καλά, όχι με το γλυκό. Θέλω να πω ότι και η υγεία από το πικρό βγαίνει, και η σωτηρία της ψυχής από το πικρό βγαίνει.

Με τον πόνο μας επισκέπτεται ο Χριστός

Άνθρωπος που δεν περνάει δοκιμασίες, που δεν θέλει να πονάει, να ταλαιπωρήται, που δεν θέλει να τον στεναχωρούν ή να του κάνουν μια παρατήρηση, αλλά θέλει να καλοπερνάει, είναι εκτός πραγματικότητας. «Διήλθομεν δια πυρός και ύδατος, και εξήγαγες ημάς εις αναψυχήν»[3], λέει ο Ψαλμωδός.

Βλέπεις, και η Παναγία μας πόνεσε και οι Άγιοί μας πόνεσαν, γι' αυτό και εμείς πρέπει να πονέσουμε, μια που τον ίδιο δρόμο ακολουθούμε. Με την διαφορά ότι εμείς, όταν έχουμε λίγη ταλαιπωρία σ' αυτήν την ζωή, ξοφλούμε λογαριασμούς και σωζόμαστε. Αλλά και ο Χριστός με πόνο ήρθε στην γη. Κατέβηκε από τον Ουρανό, σαρκώθηκε, ταλαιπωρήθηκε, σταυρώθηκε. Και τώρα ο Χριστιανός την επίσκεψη του Χριστού έτσι την καταλαβαίνει, με τον πόνο.

Όταν επισκέπτεται ο πόνος τον άνθρωπο, τότε του κάνει επίσκεψη ο Χριστός. Ενώ, όταν δεν περνάει ο άνθρωπος καμιά δοκιμασία, είναι σαν μία εγκατάλειψη του Θεού. Ούτε ξοφλάει, ούτε αποταμιεύει. Μιλάω βέβαια για έναν ο οποίος δεν θέλει την κακοπάθεια για την αγάπη του Χριστού. Σου λέει: «Έχω την υγεία μου, έχω την όρεξή μου, τρώω, περνάω μια χαρά, ήσυχα...», και δεν λέει ένα «δόξα Σοι ο Θεός». Τουλάχιστον, αν αναγνωρίζω όλες αυτές τις ευλογίες του Θεού, κάπως τακτοποιείται η υπόθεση. «Δεν μου άξιζαν αυτά, να πη, αλλά, επειδή είμαι αδύνατος, γι' αυτό ο Θεός με οικονομάει». Στον βίο του Αγίου Αμβροσίου[4] αναφέρεται ότι κάποτε ο Άγιος φιλοξενήθηκε με την συνοδεία του στο σπίτι κάποιου πλουσίου. Βλέποντας ο Άγιος τα αμύθητα πλούτη του τον ρώτησε να είχε καμιά φορά δοκιμάσει κάποια θλίψη. «Όχι, ποτέ, του απάντησε εκείνος. Τα πλούτη μου συνέχεια αυξάνονται, τα κτήματά μου ευφορούν, ούτε πόνο έχω, ούτε αρρώστια είδα ποτέ». Τότε ο Άγιος δάκρυσε και είπε στην συνοδεία του:

«Ετοιμάστε τα αμάξια να φύγουμε γρήγορα από 'δώ, γιατί αυτόν δεν τον επισκέφθηκε ο Θεός!». Και μόλις βγήκαν στον δρόμο, το σπίτι του πλουσίου βούλιαξε! Η καλοπέραση που είχε ήταν εγκατάλειψη Θεού[5].

«Ον αγαπά Κύριος παιδεύει»[6]

- Γέροντα, γιατί ο κόσμος υποφέρει σήμερα τόσο πολύ;
- Από την αγάπη του Θεού! Εσύ σαν μοναχή σηκώνεσαι το πρωί, κάνεις τον κανόνα σου, κάνεις κομποσχοίνια, μετάνοιες κ.λπ. Για τους κοσμικούς οι δυσκολίες που περνούν είναι ο κανόνας τους, οπότε εξαγνίζονται μ' αυτές. Τους κάνουν μεγαλύτερο καλό από την κοσμική καλοπέραση, η οποία δεν τους βοηθάει ούτε να πλησιάσουν στον Θεό, ούτε να αποταμιεύσουν μισθό ουράνιο. Γι' αυτό πρέπει να τις δέχονται ως δώρα από τον Θεό.

Ο Καλός Θεός με τις δοκιμασίες παιδαγωγεί σαν καλός Πατέρας τα παιδιά Του, από αγάπη, από θεία καλωσύνη, και όχι από κακότητα ούτε από κοσμική, νομική, δικαιοσύνη, γιατί θέλει να επιστρέψουν κοντά Του. Επειδή δηλαδή θέλει να σώση τα πλάσματά Του και να κληρονομήσουν την ουράνια Βασιλεία Του, επιτρέπει τις δοκιμασίες, για να παλέψη ο άνθρωπος, να αγωνισθή και να δώση εξετάσεις στην υπομονή στους πόνους, ώστε να μην μπορή να Του πη ο διάβολος: «Πως τον ανταμείβεις αυτόν ή πως τον σώζεις, αφού δεν κοπίασε;». Τον Θεό δεν Τον ενδιαφέρει αυτή η ζωή, αλλά η άλλη. Πρώτα μας φροντίζει για την άλλη ζωή και ύστερα γι' αυτήν.

- Γιατί όμως, Γέροντα, ο Θεός σε μερικούς ανθρώπους δίνει πολλές δοκιμασίες, ενώ σε άλλους δεν δίνει;

- Τι λέει η Αγία Γραφή; «Ον αγαπά Κύριος παιδεύει»[7]. Ένας πατέρας έχει λ.χ. οκτώ παιδιά. Τα πέντε μένουν στο σπίτι, κοντά στον πατέρα τους, και τα τρία φεύγουν μακριά του και δεν τον σκέφτονται. Σ' αυτά που μένουν κοντά του, αν κάνουν καμμιά αταξία, τους τραβάει το αυτί, τους δίνει κανένα σκαμπιλάκι· ή, αν είναι φρόνιμα, τα χαϊδεύει, τους δίνει και καμμιά σοκολάτα. Ενώ αυτά που είναι μακριά, ούτε χάνδι ούτε σκαμπίλι έχουν. Έτσι κάνει και ο Θεός. Τους ανθρώπους που είναι κοντά Του και εκείνους που έχουν καλή διάθεση, αν σφάλουν λίγο, τους δίνει ένα σκαμπιλάκι και εξοφλούν ή, αν τους δώση περισσότερα σκαμπίλια, αποταμιεύουν. Σ' εκείνους πάλι που είναι μακριά Του δίνει χρόνια, για να μετανοήσουν. Γι' αυτό βλέπουμε κοσμικούς ανθρώπους να κάνουν σοβαρές αμαρτίες και παρ' όλα αυτά να έχουν άφθονα υλικά αγαθά και να ζουν πολλά χρόνια, χωρίς να περνούν δοκιμασίες. Αυτό γίνεται κατ' οικονομίαν Θεού, για να μετανοήσουν. Αν δεν μετανοήσουν, θα είναι αναπολόγητοι στην άλλη ζωή.

Ο πόνος του Θεού για τις δοκιμασίες των ανθρώπων

Πόσα βάσανα έχει ο κόσμος! Πόσα προβλήματα! Και έρχονται μερικοί εδώ να μου τα πουν σε δυο λεπτά στο πόδι, για να παρηγορηθούν λίγο. Μια βασανισμένη μάνα μου έλεγε: «Γέροντα, έρχονται στιγμές που δεν αντέχω άλλο και τότε λέω :

“Χριστέ μου, κάνε μια μικρή διακοπή και ύστερα ας ξαναρχίσουν τα βάσανα”». Πόση ανάγκη από προσευχή έχουν οι άνθρωποι! Αλλά και κάθε δοκιμασία είναι δώρο από τον Θεό, είναι ένας βαθμός για την άλλη ζωή. Αυτή η ελπίδα της ανταμοιβής στην άλλη ζωή μου δίνει χαρά, παρηγοριά και κουράγιο, και μπορώ να αντέξω τον πόνο για τις δοκιμασίες που περνούν πολλοί άνθρωποι.

Ο Θεός μας δεν είναι Βάαλ, αλλά Θεός αγάπης. Είναι Πατέρας που βλέπει την ταλαιπωρία των παιδιών Του από τους διάφορους πειρασμούς και τις δοκιμασίες που περνούν και θα μας ανταμείψει, φθάνει να κάνουμε υπομονή στο μικρό μαρτύριο της δοκιμασίας ή μάλλον της ευλογίας.

- Γέροντα, μερικοί λένε: «Δεν είναι σκληρό αυτό που επέτρεψε ο Θεός; Δεν πονάει ο Θεός;».

- Ο πόνος του Θεού για τους ανθρώπους που βασανίζονται από αρρώστιες, από δαίμονες, από βαρβάρους κ.λπ. έχει συγχρόνως και χαρά για την ουράνια αμοιβή που τους έχει ετοιμάσει. Έχοντας δηλαδή υπ’ όψιν Του ο Θεός την ανταπόδοση που θα λάβη στον Ουρανό όποιος περνάει δοκιμασίες και γνωρίζοντας τι τον περιμένει στην άλλη ζωή, αυτό Τον κάνει να μπορή να «αντέχη» τον πόνο. Εδώ επέτρεψε να κάνει τόσα εγκλήματα ο Ηρώδης[8]. Δεκατέσσερις χιλιάδες νήπια έσφαξε και πόσους γονείς, που δεν άφηναν τους στρατιώτες να σκοτώσουν τα παιδιά τους, τους σκότωναν κι εκείνους! Οι βάρβαροι στρατιώτες, για να φανούν στους αρχηγούς τους καλύτεροι, έκοβαν τα παιδάκια κομματάκια. Όσο πιο πολύ βασανίζονταν τα παιδάκια, τόσο περισσότερο πονούσε ο Θεός, αλλά και τόσο περισσότερο χαιρόταν για την μεγαλύτερη δόξα που θα είχαν να απολαύσουν στον Ουρανό. Χαιρόταν για τα Αγγελουδάκια αυτά, που θα αποτελούσαν το αγγελικό μαρτυρικό τάγμα. Άγγελοι από Μάρτυρες!

Στις θλίψεις ο Θεός δίνει την αληθινή παρηγοριά

Ο Θεός βλέπει από κοντά τις ταλαιπωρίες των παιδιών Του και τα παρηγορεί σαν καλός Πατέρας. Γιατί, τι νομίζεις, θέλει να βλέπη το παιδάκι Του να ταλαιπωρήται; Όλα τα βάσανά του, τα κλάματά του, τα λαμβάνει υπ’ όψιν Του και ύστερα πληρώνει. Μόνον ο Θεός δίνει στις θλίψεις την αληθινή παρηγοριά. Γι’ αυτό, άνθρωπος που δεν πιστεύει στην αληθινή ζωή, που δεν πιστεύει στον Θεό, για να Του ζητήσει το έλεός Του στις δοκιμασίες που περνάει, είναι όλο απελπισία και δεν έχει νόημα η ζωή του. Πάντα μένει αβοήθητος, απαρηγόρητος και βασανισμένος σ’ αυτήν την ζωή, αλλά καταδικάζει και αιώνια την ψυχή του.

Οι πνευματικοί όμως άνθρωποι, επειδή όλες τις δοκιμασίες τις αντιμετωπίζουν κοντά στον Χριστό, δεν έχουν δικές τους θλίψεις. Μαζεύουν τις πολλές πίκρες των άλλων, αλλά παράλληλα μαζεύουν και την πολλή αγάπη του Θεού. Όταν ψάλλω το τροπάριο «Μη καταπιστεύσης με ανθρωπίνη προστασία, Παναγία Δέσποινα», καμμιά φορά σταματώ στο «αλλά δέξαι δέησιν του ικέτου σου...». Αφού δεν έχω

θλίψη, πως να πω «θλίψις γαρ έχει με, φέρειν ου δύναμαι»[9]; Ψέμματα να πω; Στην πνευματική αντιμετώπιση δεν υπάρχει θλίψη, γιατί, όταν ο άνθρωπος τοποθετηθή σωστά, πνευματικά, όλα αλλάζουν. Αν ο άνθρωπος ακουμπήση την πίκρα του πόνου του στον γλυκύ Ιησού, οι πίκρες και τα φαρμάκια του μεταβάλλονται σε μέλι.

Αν καταλάβη κανείς τα μυστικά της πνευματικής ζωής και τον μυστικό τρόπο με τον οποίο εργάζεται ο Θεός, παύει να στεναχωριέται για ό,τι του συμβαίνει, γιατί δέχεται με χαρά τα πικρά φάρμακα που του δίνει ο Θεός για την υγεία της ψυχής του. Όλα τα θεωρεί αποτελέσματα της προσευχής του, αφού ζητάει συνέχεια από τον Θεό να του λευκάνη την ψυχή. Όταν όμως οι άνθρωποι αντιμετωπίζουν τις δοκιμασίες κοσμικά, βασανίζονται. Αφού ο Θεός όλους μας παρακολουθεί, πρέπει να παραδίνεται κανείς εν λευκώ σ' Αυτόν. Αλλιώς είναι βάσανο· ζητάει να του έρθουν όλα, όπως εκείνος θέλει, αλλά δεν του έρχονται όλα όπως τα θέλει, και ανάπαυση δε βρίσκει.

Είτε χορτάτος είναι κανείς είτε νηστικός, είτε τον επαινούν, είτε τον αδικούν, πρέπει να χαίρεται και να τα αντιμετωπίζει όλα ταπεινά και με υπομονή. Τότε ο Θεός συνέχεια θα του δίνει ευλογίες, ώσπου να φθάση η ψυχή του σε σημείο να μη χωράη, να μην αντέχη την καλωσύνη του Θεού. Και, όσο θα προχωράη πνευματικά, τόσο θα βλέπη την αγάπη του Θεού σε μεγαλύτερο βαθμό και θα λειώνη από την αγάπη Του.

Οι κατά παραχώρησιν Θεού πειρασμοί και θλίψεις

Οι δοκιμασίες που μας έρχονται είναι μερικές φορές η αντιβίωση που δίνει ο Θεός για τις αρρώστιες της ψυχής μας και πολύ μας βοηθούν πνευματικά. Τρώει ο άνθρωπος ένα μαλακό σκαμπίλι και μαλακώνει η καρδιά του. Ο Θεός ξέρει φυσικά σε τι κατάσταση βρίσκεται ο καθένας μας, αλλά, επειδή εμείς δεν ξέρουμε, επιτρέπει να δοκιμασθούμε, για να γνωρίσουμε τον εαυτό μας, να βρούμε τα πάθη που υπάρχουν κρυμμένα μέσα μας και να μην έχουμε παράλογες απαιτήσεις την ημέρα της Κρίσεως. Γιατί, και να παρέβλεπε τα πάθη μας και να μας έπαιρνε όπως είμαστε στον Παράδεισο, και εκεί πάλι θα δημιουργούσαμε προβλήματα. Γι' αυτό ο Θεός επιτρέπει στον διάβολο να δημιουργή εδώ πειρασμούς, για να μας ξεσκονίζουν, ώστε να ταπεινωθή και να εξαγνισθή η ψυχή μας με τις θλίψεις, οπότε μετά μας χαριτώνει.

Η πραγματική χαρά γεννιέται από την πίκρα που γεύεται κανείς με χαρά για τον Χριστό που πικράθηκε, για να μας σώση. Ο Χριστιανός πρέπει να χαίρεται ιδιαίτερα, όταν τον βρίσκη κάποια δοκιμασία, χωρίς να έχη δώσει ο ίδιος αφορμή.

Λέμε καμμιά φορά στον Θεό: «Θεέ μου, δεν ξέρω τι θα κάνης, εν λευκώ σου παραδίδω τον εαυτό μου, για να τον κάνης άνθρωπο». Οπότε και ο Θεός πάει να με

κάνη όχι μόνον άνθρωπο αλλά υπεράνθρωπο και αφήνει τον διάβολο να 'ρθή να με πειράξη και να με ταλαιπωρήση. Τώρα με τον καρκίνο βλέπω τα τερτίπια του και γελάω. Βρε τον διάβολο! Εσείς ξέρετε με τι σαπούνι πλένει ο διάβολος τον άνθρωπο, όταν ο Θεός επιτρέπη να τον πειράξη, για να δοκιμασθή; Με τους αφρούς της κακίας του. Έχει καλό ... σαπούνι! Όπως η γκαμήλα βγάζει αφρούς, όταν θυμώνη, έτσι κάνει και ο διάβολος σε τέτοιες περιπτώσεις. Και μετά τρίβει τον άνθρωπο, όχι για να φύγουν οι λεκέδες του και να εξαγνισθή, αλλά από κακία. Και ο Θεός όμως αφήνει τον διάβολο να τρίβη τον άνθρωπο, ίσα-ίσα μέχρι να φύγουν οι λεκέδες και να καθαρίση. Αν άφηνε να τον τρίψη όπως τρίβουν τα ρούχα, θα τον ξέσχιζε.

- Γέροντα, μπορούμε να λέμε για τους διάφορους πειρασμούς που συμβαίνουν στην ζωή μας ότι αυτό ήταν το θέλημα του Θεού;

- Όχι, να μην μπερδεύουμε το θέλημα του Θεού με τον πειρασμό και με όσα φέρνει ο πειρασμός. Ο Θεός αφήνει τον διάβολο ελεύθερο μέχρι ενός σημείου να πειράξη τον άνθρωπο, και τον άνθρωπο τον αφήνει ελεύθερο να κάνη το καλό ή το κακό. Δεν φταίει όμως ο Θεός για το κακό που θα κάνη ο άνθρωπος. Ο Ιούδας λ.χ. ήταν μαθητής του Χριστού. Μπορούμε να πούμε ότι ήταν θέλημα Θεού να γίνη προδότης; Όχι, αλλά ο ίδιος ο Ιούδας επέτρεψε στον διάβολο να μπη μέσα του. Κάποιος είπε σε έναν ιερέα: «Πάτερ, σε παρακαλώ, κάνε ένα Τρισάγιο για τον Ιούδα». Ήταν δηλαδή σαν να έλεγε: «Εσύ, Χριστέ, είσαι άδικος· έτσι ήταν θέλημά Σου, να Σε προδώση ο Ιούδας· γι' αυτό τώρα βοήθησέ τον».

Μετρημένες είναι οι περιπτώσεις που επιτρέπει ο Θεός να δοκιμασθούν μερικοί ευλαβείς, για να έρθη σε συναίσθηση κάποιος που έχει άσχημη ζωή και να μετανοήση. Αυτοί οι άνθρωποι έχουν διπλό μισθό. Δίνει δηλαδή ο Θεός την δυνατότητα σε μερικούς οι οποίοι με τις δοκιμασίες που περνούν εξοφλούν σ' αυτήν την ζωή αμαρτίες και γκρινιάζουν παράλογα, να βοηθηθούν από την υπομονή αυτών που, ενώ δεν έσφαλαν, ταλαιπωρούνται, αλλά δεν γογγύζουν. Ας υποθέσουμε ότι ένας πολύ καλός, πολύ ευλαβής, οικογενειάρχης βρίσκεται στο σπίτι του με την οικογένειά του και ξαφνικά γίνεται σεισμός και πέφτει το σπίτι, πλακώνει όλη την οικογένεια και μετά από φοβερή ταλαιπωρία πεθαίνουν όλοι. Γιατί το επέτρεψε αυτό ο Θεός; Για να μη γογγύζουν οι άλλοι που φταίνε και τιμωρούνται.

Γι' αυτό, όσοι σκέφτονται τους μεγάλους σταυρούς των δικαίων, ποτέ δεν στεναχωριούνται για τις δικές τους μικρές δοκιμασίες. Βλέπουν ότι, ενώ έσφαλαν στην ζωή τους, εν τούτοις υποφέρουν λιγώτερο από τους δικαίους, γι' αυτό λένε σαν τον καλό ληστή[10]: «Αυτοί δεν έκαναν τίποτε και υπέφεραν τόσο· εμείς τι πρέπει να πάθουμε;». Δυστυχώς όμως μερικοί μοιάζουν με τον ληστή που σταυρώθηκε εξ αριστερών του Χριστού[11] και λένε: «Πήγαιναν με τον σταυρό στο χέρι και δες τι έπαθαν!».

Υπάρχουν και περιπτώσεις - αυτές είναι πολύ σπάνιες - που επιτρέπει ο Θεός από αγάπη να βρίσκουν μεγάλες δοκιμασίες μερικούς πολύ εκλεκτούς αγωνιστές, για να τους στεφανώση. Αυτοί είναι μιμητές του Χριστού. Βλέπετε, στην Αγία Συγκλητική, επειδή βοηθούσε πνευματικά πολλές ψυχές με τις νουθεσίες της, πήγε ο διάβολος να την εμποδίση από αυτό το έργο. Τριάμισι χρόνια έμεινε άφωνη από την αρρώστια της[12].

Άλλοτε πάλι κάποιος πραγματικός μιμητής του Χριστού ζητάει ως χάρη από τον Θεό να συγχωρήση σφάλματα των συνανθρώπων του, να τους απαλλάξη από την δικαία Του οργή, και να τιμωρηθή αυτός αντί αυτών, ενώ δεν φταίει ο ίδιος. Αυτός πολύ συγγενεύει με τον Θεό και πολύ συγκινεί τον Θεό η μεγάλη αυτή αρχοντική αγάπη του παιδιού Του. Εκτός δε από την χάρη που του κάνει και χαρίζει τα σφάλματα των άλλων, επιτρέπει να έχη και μαρτυρικό τέλος, κατά το επίμονο αίτημά του. Συγχρόνως όμως του ετοιμάζει και το καλύτερο αρχοντικό παραδεισένιο παλάτι με ακόμη μεγαλύτερη δόξα, διότι πολλοί άνθρωποι τον είχαν αδικήσει με την κατ' όψιν κρίση τους, που νόμιζαν ότι ο Θεός τον τιμώρησε για τις δικές του αμαρτίες.

Η αχαριστία για την αγάπη του Θεού

- Γέροντα, οι δοκιμασίες πάντοτε ωφελούν τους ανθρώπους;
- Εξαρτάται από το πως αντιμετωπίζει κανείς τις δοκιμασίες. Όσοι δεν έχουν καλή διάθεση, βρίζουν τον Θεό, όταν τους βρίσκουν διάφορες δοκιμασίες. «Γιατί να το πάθω εγώ αυτό; Λένε. Να, ο άλλος έχει τόσα καλά! Θεός είναι αυτός;» Δεν λένε «ήμαρτον», αλλά βασανίζονται. Ενώ οι φιλότιμοι λένε: «Δόξα τω Θεώ! Αυτή η δοκιμασία με έφερε κοντά στον Θεό. Ο Θεός για το καλό μου το έκανε». Και ενώ μπορεί πρώτα να μην πατούσαν καθόλου στην εκκλησία, μετά αρχίζουν να εκκλησιάζονται, να εξομολογούνται, να κοινωνούν. Πολλές φορές μάλιστα ο Θεός τους πολύ σκληρούς τους φέρνει κάποια στιγμή με μια δοκιμασία σε τέτοιο φιλότιμο, που μόνοι τους παίρνουν μεγάλη στροφή και εξιλεώνονται με τον πόνο που νιώθουν για όσα έκαναν.
- Γέροντα, πρέπει να λέμε «δόξα Σοι ο Θεός», όταν όλα πηγαίνουν καλά;
- Μα, αν δεν λέμε το «δόξα Σοι ο Θεός» στις χαρές, πως θα το πούμε στις θλίψεις; Εσύ το λες στις θλίψεις και δεν θέλεις να το πης στις χαρές; Αλλά, όταν είναι αχάριστος κανείς, δεν γνωρίζει την αγάπη του Θεού. Η αχαριστία είναι μεγάλη αμαρτία. Για μένα είναι θανάσιμο αμάρτημα. Ο αχάριστος με τίποτε δεν ευχαριστιέται Για όλα γκρινιάζει, όλα του φταίνε. Στην πατρίδα μου, τα Φάρασα, χρησιμοποιούσαν πολύ το πετιμέζι. Ένα βράδυ μια κοπέλα έκλαιγε, γιατί ήθελε πετιμέζι. Η μάνα της - τι να κάνη; - πήγε και ζήτησε από την γειτονιά. Αυτή, μόλις πήρε το πετιμέζι, έβαλε πάλι τα κλάματα. Χτυπούσε τα πόδια της κάτω και φώναζε: «Μαμά, θέλω και γιαούρτι». «Τέτοια ώρα, παιδάκι μου, που να βρω γιαούρτι;» της λέει η μάνα της. «Όχι, θέλω γιαούρτι». Πήγε, υποχρεώθηκε η

καημένη σε μια γειτόνισσα, της έφερε και γιαούρτι. Το παίρνει η κόρη και βάζει πάλι τα κλάματα. «Τώρα γιατί κλαις;», την ρωτάει η μάνα της. «Μαμά, τα θέλω ανακατεμένα». Τα παίρνει η μάνα, τα ανακατεύει. Αυτή βάζει πάλι τα κλάματα. «Μαμά δεν μπορώ να τα φάω έτσι. Θέλω να τα ξεχωρίσω!». Οπότε την περιέλαβε στα σκαμπίλια η μάνα της, και ... ξεχωρίστηκε το πετιμέζι από το γιαούρτι!

Έτσι, θέλω να πω, κάνουν μερικές φορές πολλοί άνθρωποι, και τότε έρχεται η παιδαγωγία του Θεού. Τουλάχιστον να αναγνωρίζουμε την αχαριστία μας και να ευχαριστούμε τον Θεό μέρα-νύχτα για τις ευλογίες που μας δίνει. Με αυτόν τον τρόπο θα πάρουμε καταπόδι τον δειλό διάβολο, ο οποίος θα συμμαζέψη τα ταγκαλάκια του και θα γίνη μαύρο καπνός, γιατί θα του έχουμε βρει πια το αδύνατο σημείο.

Να συγκρίνουμε την δοκιμασία μας με την μεγαλύτερη δοκιμασία του άλλου

Το καλύτερο φάρμακο για την κάθε δοκιμασία μας είναι η μεγαλύτερη δοκιμασία των συνανθρώπων μας, αρκεί να την συγκρίνουμε με την δική μας δοκιμασία, για να διακρίνουμε την μεγάλη διαφορά και την μεγάλη αγάπη που μας έδειξε ο Θεός και επέτρεψε μικρή δοκιμασία σ' εμάς. Τότε θα Τον ευχαριστήσουμε, θα πονέσουμε για τον άλλον που υποφέρει πιο πολύ και θα κάνουμε καρδιακή προσευχή να τον βοηθήση ο Θεός. Μου έκοψαν λ.χ. το ένα πόδι: «Δόξα Σοι ο Θεός, να πω, που έχω τουλάχιστον ένα πόδι· του άλλου του έκοψαν και τα δύο». Και αν ακόμη μείνω ένα κούτσουρο, χωρίς χέρια και πόδια, πάλι να πω: «Δόξα Σοι ο Θεός, που περπατούσα τόσα χρόνια, ενώ άλλοι γεννήθηκαν παράλυτοι».

Εγώ, από την στιγμή που άκουσα ότι ένας οικογενειάρχης έχει έντεκα χρόνια αιμορραγία, είπα: «Τι κάνω εγώ; Κοσμικός άνθρωπος αυτός και να έχη έντεκα χρόνια αιμορραγία, να έχη παιδιά, να πρέπη να σηκωθή το πρωί να πάη στην δουλειά, και εγώ ούτε επτά χρόνια δεν συμπλήρωσα που έχω αιμορραγίες!»[13]. Αν σκέφτωμαι τον άλλον που υποφέρει τόσο πολύ, δεν μπορώ να δικαιολογήσω τον εαυτό μου. Ενώ, αν σκέφτωμαι ότι εγώ υποφέρω και οι άλλοι είναι μια χαρά, ότι σηκώνομαι την νύχτα κάθε μισή ώρα, επειδή έχω πρόβλημα με το έντερο και δεν μπορώ να κοιμηθώ, ενώ οι άλλοι κοιμούνται ήσυχα, δικαιολογώ τον εαυτό μου, αν γογγύσω. Εσύ, αδελφή, πόσον καιρό έχεις τον έρπητα[14];

- Οκτώ μήνες, Γέροντα.

- Βλέπεις; Ο Θεός σε άλλους τον αφήνει δύο μήνες, σε άλλους δέκα μήνες, σε άλλους δεκαπέντε. Καταλαβαίνω, είναι μεγάλος ο πόνος. Μερικοί φθάνουν σε απόγνωση. Ένας κοσμικός όμως που έχει έρπητα έναν-δύο μήνες και από τον πολύ πόνο απελπίζεται, να μάθη ότι ένας πνευματικός άνθρωπος τον έχει έναν χρόνο και κάνει υπομονή και δεν γογγύζει, τότε αμέσως παρηγοριέται. «Βρε, λέει, εγώ τον έχω δύο μήνες και έφθασα στην απελπισία· ο άλλος ο καημένος έναν χρόνο τον έχει και δεν μιλάει! Εγώ κάνω και αταξίες, ενώ εκείνος ζη πνευματικά!». Οπότε

βοηθιέται χωρίς συμβουλή!

Οι θλίψεις που μας προξενούν οι άνθρωποι

- Γέροντα, όταν κάποιος υπομένη κατά Θεόν τις θλίψεις και τις αδικίες που του προξενούν οι άνθρωποι, αυτή η υπομονή τον καθαρίζει από τα πάθη;

Αν τον καθαρίζει λέει! Τον λαμπικάρει! Μα, υπάρχει ανώτερο απ' αυτό; Έτσι μπορεί να εξοφλήση αμαρτίες. Βλέπετε, έναν εγκληματία τον δέρνουν, τον κλείνουν στην φυλακή, κάνει εκεί τον μικρό κανόνα του και, εάν ειλικρινά να μετανοήση, γλιτώνει την αιώνια φυλακή. Μικρό πράγμα είναι να εξοφλήση με αυτήν την ταλαιπωρία έναν αιώνιο λογαριασμό;

Κάθε θλίψη να την υπομένετε με χαρά. Οι θλίψεις που μας προκαλούν οι άνθρωποι είναι πιο γλυκές από όλα τα σιρόπια που μας προσφέρουν όσοι μας αγαπούν. Βλέπεις, στους μακαρισμούς ο Χριστός δεν λέει: «μακάριοί εστε, όταν επαινέσωσιν υμάς», αλλά «μακάριοί εστε, όταν ονειδίσωσιν υμάς»[15], και μάλιστα «ψευδόμενοι». Όταν ο ονειδισμός δεν είναι δίκαιος, αποταμιεύει κανείς. Ενώ, όταν είναι δίκαιος, ξοφλάει. Γι' αυτό, όχι μόνον πρέπει να υπομένουμε αγόγγυστα αυτόν που μας πειράζει, αλλά και να νιώθουμε ευγνωμοσύνη, γιατί μας δίνει την ευκαιρία να αγωνισθούμε στην αγάπη, στην ταπείνωση, στην υπομονή.

Οι συκοφάντες βέβαια εργάζονται συνεργαζόμενοι με το ταγκαλάκι. Αλλά ο δυνατός αέρας συνήθως σπάζει και ξερριζώνει τα ευαίσθητα δένδρα που δεν έχουν βαθιές ρίζες· ενώ όσα έχουν βαθιές ρίζες, τα βοηθάει να προχωρήσουν τις ρίζες τους πιο βαθιά.

Εμείς πρέπει να προσευχώμαστε για όλους που μας κακολογούν, και να ζητούμε από τον Θεό να τους δίνη μετάνοια, φωτισμό και υγεία και να μην αφήνουμε μέσα μας ούτε ίχνος μίσους γι' αυτούς. Να κρατούμε μόνον την πείρα από τον πειρασμό, να πετούμε όλα τα φαρμάκια και να έχουμε υπ' όψιν μας τα λόγια του

Οσίου Εφραίμ: «Εάν συμβή σοι συκοφαντία, και μετά ταύτα φανερωθή το καθαρόν της συνειδήσεώς σου, μη υψηλοφρόνει, αλλά δούλευε τω Κυρίω εν ταπεινοφροσύνη τω λυτρουμένω σε από συκοφαντίας ανθρώπων, ίνα μη πέσης πτώμα εξάϊσιον»[16]

Πηγή: fathers.pblogs.gr